

ЗЛОСТАВЉАЊЕ ЖЕНА - РАТНИ ЗЛОЧИН

ИСКУСТВА СОС ТЕЛЕФОНА У БЕОГРАДУ ГОВОРЕ ДА ЈЕ РАТ САМО
ИНТЕНЗИВИРАО МУШКО НАСИЉЕ НАД ЖЕНАМА - ЈОШ УВЕК СТАЛНУ
КОНСТАНТУ ЖЕНСКИХ ЖИВОТА

Рат је увећао насиље на улици, на послу, у дечијим сновима, породичним односима, систему вредности и симболизацији свакодневног живота. Тражење и изумљивање непријатеља постало је институција инхерентна новој психологији свакодневнице, утемељеној у ТВ дневницима и другим информативним емисијама. На нашим улицама већ месецима запажено и поносно ходају дечки са униформама и значкама које обележавају једну страну рата. Градски СУП Београд је за јануар и фебруар забележио душло више убиства него истих месеци прошле године. А у малим местима девојкама се забрањује да увече излазе без пратње старије браће - баш као у време наших бака. То су нам рекле две ученице средње школе док смо се враћале са Сабора психолога на Златибору, јер су у њиховом крају два повратника из рата силовали две њихове другарице, и једну од њих убили.

Сваки рат подразумева силовање и проституцију, ништа мање овај него на пример Вијетнамски када су феминистичке студије дошле до закључка да је сваки други војник силовао најмање три пута, да су силовања подразумевала јавно место и групно силовање са или без убиства жртве, да је пола милиона жена присилно одведено у проституцију.

После Вијетнамског рата многе истраживачице су кренуле да откривају тамне цифре силовања у рату.

Немачка редитељка Хелке Сандерс је на последњем берлинском фестивалу 1992. приказала документарни филм у коме се износи да су војници Црвене Армије 1945. на територији Пољске и Источне Немачке силовали око 2 милиона жена, а за камеру говоре старице које су тада имале 15-16 година и сведоче да су биле силоване и по сто пута.

Кореанско удружење жена против насиља тражи одштету од јапанске владе за 100.000 жена које су за време Кореанско-Јапанског рата (1930-1940) биле присилно одведене на острва на Пацифику на дугогодишње сексуално ропство. Већина жена су тада имале 16-18 година, извучене из породица којима више нису могле да се врате, а сведоче да су биле присиљене да служе мушкарцима и по 15 пута на дан.

Helsinki Watch је у извештају о овом рату између осталог забележио изјаве једне Албанке која је за време акције ЈНА "Ослобађање Вуковара" била затечена са групом Хрватског становништва у једном подруму. Становници су били стрељани а она поми-

лована, али је зато била "Испитивана и силована 16 сати". (Борба, 11.1.92.)

Солжењин је, ето, одавно написао у "Архипелаг Гулаг": "За три недеље што је трајао рат у Немачкој сви смо већ јако добро знали да уколико су девојке биле Немцице њих би могли силовати и убити."

Без обзира што не знамо колико је жена у овом рату силовано и злостављено, јасно је да тај број прелази стотине хиљада. Познато је да Арканова војска на својим положајима оснива "свилене батаљоне". Познато је да је војник ЈНА изјавио (14. новембра 1991.): "...знам само да сам био двадесети, да је она била чупава, одвратна и пуна сперме и да сам је на крају убио." Познато је да повртници силују код своје куће подржани идеологијом "да када војник пређе хиљаду километара кроз крв, ватру и смрт треба да има право на мало задовољства са женама". (Цитат је одговор Стаљина на филсове оптужбе да су руски војници силовали и убијали жене у Војводини 1945, из књиге "Разговори са Стаљином").

У Београду, на пример, има већ десетине ноћних клубова за повратнике с фронта. Газде у њима држае младе девојке (углавном Рускиње и Пољациње) које су задужене за госте. Пре месец дана у једном од таквих клубова поред железничке станице упала је противничка банда, разрушила некретнину, потукла се са власницима и повела са собом све њихове ропкиње. Три дана су их силовали и после тога присиљили да раде за њихов клуб. (Документација СОС телефона у Београду, март 1992.)

Чињеница да у рату мушкарци више силују жене других националности, само је део сексуалног ропства коме су изложене жене. Силовање је већ пар хиљада година "облик изражавања мушке моћи" (Андреа Ђорник) и најчешће се извршава над женама које насилници познају. Загребачка студија СОСА показује да у 90% случајева жртве насиља пријављују и разне облике сексуалне присиле (Гордана Черјан Летица).

Тако је сексуално и физичко злостављање жена свакодневна стварност, а током рата повећало се пре свега у породицама.

Сведочанства СОС телефона

СОС телефони за жене и децу жртве насиља у Загребу и Београду од октобра '91. до марта '92. примили су око 15% позива који су у директној вези са ратом.

Многе жене су суочене са једном новом ситуацијом и којој тешко препознају своје партнере и која захтева посебна емотивна улагања.

На почетку, током јесени '91, за време непрекидних медијских пропаганди мржње против непријатеља позиви су показивали насилна понашања партнера који никад раније нису били насилни. Један број жена је звао просто изненађен понашањем укућана. Обично након гледања ТВ дневника иритирани мужеви на сртали на жене и тукли их. "Никада ме до сада није ударио већ десет година брака. Не знам шта

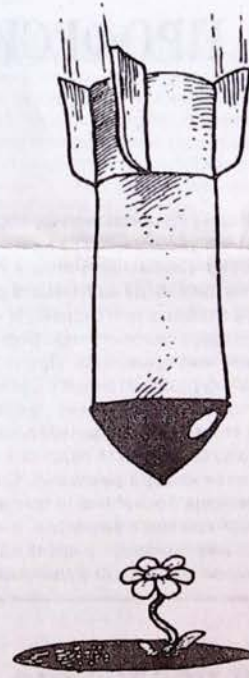
Трећи тип позива тиче се развода мешовитих бракова. Жене и српске и хрватске националности су изјављивале да је психичко и физичко малтретирање "постало неиздрживо". Оне су биле одлучне и тражиле су информације у вези са разводом. (У једном случају смо помогле жени да се са децом пребаци у Загреб у склопиште њиховог СОС телефона.)

Четврти тип позива односи се на насиље партнера који нису били на фронту али су или војна лица, или активисти неких од паравојних формација и њихових странки. У тим случајевима је укључено сексуално, физичко, психичко и економско насиље уз претње оружјем. "По цео дан је са њима, све паре даје њима, овде само спава, једе и малтретира мене и децу." Ове жене говоре да су њихови партнери и раније били насилни, али да је "сад много горе", најчешће то су претње ножеви.

Друга група позива тиче се насиља од стране повратника с фронта, жене које су се јављале СОС подједнако су се жалиле на партнере који су присилном мобилизацијом ЈНА стигли на фронт или оне који су били у неким од добровољних војних трупа. Основна заједничка особина ових изјава је да су жене потпуно изненађене понашањима својих партнера. У неким случајевима се ради о изразито сексуалном насиљу. "Држи пиштољ поред кревета и присиљава ме да водимо љубав"; у другима о изразито физичком насиљу. "Постао је ужасно насилан, пре неки дан ме је шчепао за косу бацно о зид, напрсла ми је кост, крв из носа... непрестано се туче и у кафани и на улици, милиција је пар пута долазила... не могу да га препознам." У трећем случају ради се о потпуно измењеном психичком стању. Жене се жале да мужеви неће уопште да комуницирају, ћуте и онда одједном плану, или ћуте и с времена на време понављају једну реченицу (на пример, "Много је горе"). Понекад неће да излазе из куће, или су постали јако плашљиви на све звукове, или су почели да их оптужују за све (у једном примеру ради се о жену оптуживао да је она започела рат, а у другом да га је она послала на фронт).

Нове породичне неравнотеже углавном се преламају на женама које тешко могу саме да изађу на крај са новом ситуацијом у којој не могу да препознају измењене мужеве. То им уноси страх и нелагодност, читав досадашњи заједнички живот је доведен у питање.

(Наставак на страни 7.)

ПАРАПСИХОЛОГИЈА И ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОШКЕ НАУКЕ

О парапсихологији, једном од граничних подручја психологије, у "официјелној" психологији врло се мало говори. Као да је врло мало психолога и сродних научника на овим просторима спремно да сасвим озбиљно схвати давни савет Менделеева да су у питању појаве које треба истраживати, а не игнорисати. Ауторка текста који следи била је довољно радознала да, уз "природно-научни поглед на свет", обиђе и једно сасвим необично предавање...

Повод за овако формулисану тему је серија предавања коју су одржали познати руски екстрасензори и исцелитељи Саша Лелеков и Људмила Токарјева, у фебруару ове године, у Дому совјетске културе у Београду, уз обећање да ће семинар добити наставак у мају - на вишем нивоу.

Семинар је почео уводним предавањем у коме су дати општи теоријски оквири парапсихолошких феномена у које спада и исцелитељство. Са становишта проблема енергетике психичких процеса и откривања механизма необичних чињеница које се односе на парапсихологију, нарочито је значајна теоријска поставка о јединству човека и космоса. Живот није уопште сфера одвојена од света, која би се дала аутономно уредити. Човек самог себе одувек схвата према природној околини на магички начин. Живот је немирно лутање од једног чуда до другог. Овај живот је само један навој бесконачне спирале поновног оваплоћења. Тако наилазимо на идеју индијске филозофије, да све у космосу, без изузетака, има енергетску природу закона карме, закона очувања енергије који има снажно повратно дејство, као основа функционисања света. Због тога све оно што се чини, свака реч и мисао носе у себи повратно деловање. Пут ка духовном усавршавању показује се незамисливим без критичке оцене целокупног система вредности. Религија без доказа и наука без наде су супротстављене једна другој, ни једна нема снаге да би победила другу. Тај јаз се може премостити само тежњом ка духовној слободи, у супротности према кругу ирационалног прагматичког мишљења, као изразу филозофије отвореног хоризонта.

Пошто су предавачи размотрили основне појаве парапсихологије, од телепатије, телекинезе, левитације, биолокационог ефекта до видовитости, посебна пажња је посвећена екстрасензорству, његовим могућностима и будућности исцелитељства. Сматра се да се основа ових појава, налази у пољу информација на једном интуитивном нивоу, за који се сматра да је део информативног поља планете јер, човек је у суштини космичан. Но, тек са дубоким духовним савршенством човек стиче способност исцелитеља. У чињеницу, да

је све што је живо у потпуности окружено материјалном енергетском облогом нико не сумња. То је документовано потврђено посматрањем великог броја људи и ефектом Кирилијана.

Са становишта структуре, облога биопоља се састоји од 3 међусобно повезана слоја. Најважнији слој говори о нивоу духовности човека. Други је слој најдинамичнији: он одражава наше емоционално стање, а трећи је највише у вези са нашим физичким телом. На основу њега се и врши дијагностицирање, а зову га - биопоље.

После детаљног описа облика негативне енергије, који се јављају као праоснова многих болести, које су последица негативног утицаја других људи, указано је на потребу подизања нивоа духовности, јер што је виша духовност човека, то је снажнија и већа снага биопоља које га окружује, односно његова заштита.

Поред општих поставки и разјашњења основних појмова, прешло се на практичне савете за развијање екстрасензорних способности и метода лечења биоенергијом. Посебно занимљиво и практично корисно, било је предавање о психологији стреса и начину његовог скидања, релаксацији, концентрацији, медитацији и развијању визуелно - просторне имажинације.

У реалном свету не постоје нереалне ствари нити осећања. Свет се у целини састоји од енергије, све је материјално. Закон манифестовања енергије, ван оквира дате перцепције, науци још увек нису познати. А управо ти облици енергије, чији се узроци перцепцијом не могу утврдити, чине поље парапсихолошких појава.

Парапсихологија, као концептуални систем, супротстављена је природној науци, јер механизми њених необичних појава не могу се упознати и открити помоћу објективних метода традиционалног природно-научног истраживања. Те појаве у бити психолошке, ипак се налазе изван или поред традиционалне научне психологије. Но, ни сложеност појаве ни дубока зашифрованост њених механизма не могу послужити као оправдање за одустајање од откривања њених механизма и укључивања у систем научног знања природе. Међутим, у природно-научна истраживања не се само па-

рапсихолошки него и психолошки факти. Два су најважнија проблема у вези са парапсихологијом. Први је повезан са разоткривањем теоријских слабости парапсихологије као затвореног система супротстављеног природној науци, други се тиче настојања да се у систем природних наука унесу ове необичне појаве којима парапсихологија располаже. Ипак, све тешкоће још не говоре да сами ефекти не постоје. Та област је брижљиво шифрована на свим етапама човековог развоја. Ова област је носила, и још увек носи печат велике тајне. Но данас, у информационој добу, исказује се потреба да се схвати сва сложеност и резерве којима располажу људска психа и разум.

Већ у Русији, у XIX веку се 12 великих научника прихватило да проучи појаву парапсихологије. Један међу њима био је и Мен-

делеев, који је дошао до закључка: да ове појаве не треба игнорисати, о њима треба све сазнати и треба их пажљиво размотрити. Сазнати шта се од тога може уврстити у физичке појаве, шта у људске халуцинације, шта у срамне обмане, и на крају - шта се може убројити у појаве које су још увек непознате.

Постоје различити нивои истине. Ирационализам и рационализам су на нултом степену. Не обмрањују нас само чула - и разум то чини. Ваља, међутим, рећи да свако пренаглашавање интелектуалних снага, које апсолутизира интелект, тј. свако поступање које хипостазира функционално значење интелекта, те дух тако одваја од метафизичких, митских или религијских веза, води губитку хумане ширине, и људске целовитости.

Олга Војиновић-Дакловић

Злостављање жена - ратни злочин

(Наставак са стране 6.)

Њихови партнери, они који су се вратили, обично су у јако лошем стању, многи су рањени а још више њих не може да успостави никакав психички мир. По старој патријархалној шеми они свој немир изражавају насиљем над најближим женама, ако то нису супруге, онда су мајке и сестре или изнемогли очеви.

У случају млађих брачних парова са којима и пре "није баш ишло све како треба" жене се одлучују на развод, што још више наводи њихове partnere на насиље. (Пар пута жена је тајно бежала од куће и предавала тужбу за развод без његове саглас-

ности.) У случају уходаних брачних парова жене траже помоћ надајући се "да ће се он смирити и бити као пре" (у ситуацији у којој су деца већ пуна мржње према "непријатељу", рођаци из унутрашњости постају избеглице, муж је туче, а сваки даном може све мање хране да купи за исте паре.)

Рат је максимално интензивирао насиље које већ постоји у односу међу половима: физичко злостављање, силовање, проституција, продавање жена само је све више београдска стварност. Рат је показао да су жене далеко од права на живот без насиља, показао је да сексуално ropство жена и даље стоји у основи институција друштва. Ови примери су само мали део 3000 драматичних женских прича које су волонтерке СССа забележиле за две године рада. Интерполацијом тих података и истраживања ССС телефона у Загребу претпоставља се да је у Београду сваких 10 минута једна жена претучена а сваких 20 минута присиљена на неки сексуални чин (без обзира да ли од мужа, млађаца, у ноћном клубу, на послу или удварањем од стране професора за време испита). То су цифре које илуструју женску стварност независно од рата, стварност која сама по себи представља ратни злочин.

